

Guía Docente			
Datos Identificativos			2016/17
Asignatura (*)	Lingua e Cultura Clásica	Código	613G01006
Titulación	Grao en Español: Estudios Lingüísticos e Literarios		
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica
Idioma	Galego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Filoloxía Española e Latina		
Coordinación	Ferraces Rodriguez, Arsenio	Correo electrónico	a.ferraces@udc.es
Profesorado	Ferraces Rodriguez, Arsenio	Correo electrónico	a.ferraces@udc.es
Web			
Descripción xeral	Estudo da lingua latina e doutros aspectos da cultura latina da Antigüidade, con especial atención á comprensión, explicación e tradución de textos.		

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Coñecer as técnicas de análise lingüística e literaria aplicables ao campo da Filoloxía Latina, así como a terminoloxía propia desta disciplina		A1 A23	B1 C3
Aplicar as técnicas de análise lingüística e literaria a textos literarios latinos		A2	B7
Coñecer aspectos relevantes da cultura latina e da súa pervivencia na civilización occidental		A13	B8
Sintetizar e valorar críticamente información especializada relativa ao campo dos estudos latinos		A11	B7
Utilizar recursos bibliográficos, bases de datos e outras ferramentas de procura de información adquirindo capacidade de autoformación no campo de estudos da filoloxía latina.		A11 B3	B1 C3
Relacionar os contidos específicos desta materia cos de outras áreas e disciplinas, principalmente a gramática histórica e a historia das literaturas española, galega e inglesa		A14	B5
Organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva			B6
Apreciar a diversidade			B8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Instrumentos para o estudo da civilización latina e o seu legado	1.1 Principais recursos bibliográficos para o estudo da cultura clásica e da lingua latina 1.2 Outros recursos dispoñibles na web
2. Morfoloxía nominal da lingua latina I	2.1 Concepto de caso e de declinación 2.2 A flexión dos substantivos 2.3 A flexión dos adjetivos
3. Morfoloxía nominal da lingua latina II	3.1 A flexión dos pronomes persoais 3.2 A flexión dos pronomes demostrativos 3.3 A flexión dos pronomes fóricos 3.4 A flexión do pronom relativo
4. Morfoloxía verbal da lingua latina	4.1 As formas do tema de presente 4.2 As formas do tema de pasado 4.3 As formas da voz pasiva 4.4 Infinitivos, xerundio e participios
5. Sintaxe da lingua latina I: a oración simple e a oración de relativo	5.1 Funcións e usos dos casos 5.2 Sintagmas preposicionais 5.3 As oracións de relativo
6. Sintaxe da lingua latina II: a subordinación substantiva	6.1 As oracións de infinitivo (Acl) 6.2 As oracións ssubordinadas substantivas sindéticas (conxuncións quod, ut, ne)
7. Sintaxe da lingua latina III: a subordinación adverbial	7.1 Oracións causais 7.2 Oracións temporais 7.3 Oracións finais 7.4 Oracións consecutivas 7.5 Oracións condicionais 7.6 Oracións concesivas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A13 A14 B3	22	22	44
Lecturas	A13 B8	0	20	20
Análise de fontes documentais	A1 A2 A11 B5 B7 C3	22	44	66
Proba obxectiva	A23 B1 B6	2	16	18
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor de contidos relativos a cada un dos temas e subtemas co apoio de documentación adicional en formato impreso ou dixital.
Lecturas	Lectura por conta do estudiante de material específico relativo á cultura clásica e á súa pervivencia seguindo as instrucións proporcionadas polo profesor. O alumno terá que explicar na aula, en exposición pública, algún aspecto do texto ou do tema que lle fose asignado previamente polo profesor.
Análise de fontes documentais	Exercicios de lectura, comprensión, análise e comentario lingüístico e de contido de textos latinos, poñéndoos en relación, cando sexa oportuno, coas linguas modernas, así como coa cultura e a civilización actuales. A aprendizaxe da lingua e da cultura clásicas serán simultáneas, explicándose esta última tamén a través da lectura e comentario dos textos latinos.

Proba obxectiva	Unha vez rematado o período de clases, os estudiantes farán un exercicio sobre as cuestiós desenvolvidas na totalidade do temario. A proba terá fundamentalmente carácter práctico e estará orientada a comprobar o grado de coñecemento e de dominio da materia polo alumno.
-----------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	O estudiante poderá asistir a tutorías individuais coa finalidade de resolver dúbidas e planificar estratexias de resolución de problemas. Para evitar esperas innecesarias, recoméndase, ainda que non é obrigatorio, concertar unha cita co profesor. De ser necesario, a cita non terá por qué limitarse ó horario de tutoría establecido oficialmente. O profesor intentará acomodarse ás necesidades do alumno, sempre que non llo impidan as súas restantes obrigas docentes e investigadoras. Salvo excepcións xustificadas ou casos de urxencia maior, as tutorías terán lugar de maneira individual e presencial, non a través do correo electrónico. A eventual entrega de traballos ó profesor deberá facerse tamén persoalmente. Calqueira entrega non feita por esta vía, por exemplo deixando material en conserxería ou no casilleiro do profesor, non será tida en conta no proceso de avaliación.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Lecturas	A13 B8	O estudiante dará conta das lecturas obligatorias que fosen propostas polo profesor.	10
Análise de fontes documentais	A1 A2 A11 B5 B7 C3	As diversas actividades de análise e comentario de textos faranse en sesións presenciais de carácter práctico. Para obter a puntuación deste apartado o alumno non poderá acumular mais dun trinta por cento de faltas de asistencia a clase, que serán controladas mediante sinatura diaria. A nota deste apartado obterase pola participación activa na aula así como por eventuales controles periódicos de contidos.	40
Proba obxectiva	A23 B1 B6	Proba escrita individual de carácter práctico que se efectuará unha vez rematado o período de clases. Constará de dúas partes: a primeira conterá exercicios sobre cuestiós básicas de morfoloxía e de sintaxe latinas e dará lugar ó corenta por cento da nota deste apartado; a segunda parte, que aportará o sesenta por cento restante, consistirá na explicación da lingua e do contido dun ou de varios textos latinos propostos polo profesor. Este especificará se o alumno debe ou non efectuar a tradución do texto ó galego ou ó castelán. En ningún caso recibirá puntuación unha resposta que non se ateña estritamente á pregunta realizada. Non será posible superar a materia se na parte relativa a morfoloxía e sintaxe latina non se acada un mínimo de cinco puntos sobre dez. Unha vez acadada esta puntuación sumarase a puntuación que lle corresponde á explicación dos textos latinos, así como a do apartado de lecturas e de análise de fontes documentais.	50

Observacións avaliación

As actividades presentadas por escrito, incluidas as probas finais, deben cumplir os oportunos estándares de corrección lingüística, estar redactadas de maneira clara e carecer de faltas de ortografía. O non cumprimento destas condicións será tido en conta negativamente na puntuación da proba respectiva. Os estudiantes que non aprobasen a materia na oportunidade de xuño poderán repetir en xullo o exercicio de lecturas e a proba obxectiva coas mesmas condicións e porcentaxes ca na oportunidade de xuño. Para o corenta por cento restante da nota -é decir, para a parte de 'análise de fontes documentais'- disporán dun apartado específico relacionado coa materia explicada na aula. Para esta parte o profesor propoñerá preferentemente exercicios prácticos do mesmo tipo e de similar dificultade ca os realizados na actividade docente diaria. Os exercicios de análise sintáctica, no seu caso, deben consistir nunha explicación razonada, e ben redactada, por parte do alumno. Non estará permitido o emprego de abreviaturas nin de suliñados debaixo do texto latino analizado. O mesmo principio é válido para aqueles casos en que sexa necesario efectuar a traducción dun texto latino ó galego ou ó castelán.

De non realizar a proba obxectiva prevista o estudiante será cualificado como Non Presentado.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Lisardo Rubio (1995). Nueva sintaxis latina simplificada. Madrid. Ediciones clásicas - Georges Hacquard (2008). Guía de la Roma antigua. Atenea - Tomás González Rolán e Lisardo Rubio (1985). Nueva gramática latina. Madrid - J. Molina Yévenes (1993). Iniciación a la fonética, fonología y morfología latinas. Barcelona - J.M. Baños Baños (2009). Sintaxis del latín clásico. Madrid. Liceus <p>The Classics Page http://www.thelatinlibrary.com/classics.html Recursos para la literatura clásica (USAL) http://clasicas.usal.es/portal_recursos/index.php?option=com_content&view=category&id=12&lt;emid=16 Interclassica (Univ. de Murcia) http://interclassica.um.es/ Analecta Malacitana (Univ. Málaga) http://www.anmal.uma.es/anmal/recursos0.htm Ludus litterarius http://www.luduslitterarius.net/ Resumos de gramática latina http://www.aplicaciones.info/latin/lagrama.htm Exercicios de gramática latina http://www.aplicaciones.info/latin/latin.htm Traduccíons castelás da Eneida (Ochoa) (Traducción de Eugenio de Ochoa) http://es.wikisource.org/wiki/Eneida_(traductor_desconocido) Traduccíons inglesas da Eneida http://www.gutenberg.org/catalog/world/readfile?fk_files=722084 (Dryden) http://www.bibliomania.com/0/2/173/1106/frameset.html A Eneida na Wikipedia http://en.wikipedia.org/wiki/Aeneid http://es.wikipedia.org/wiki/Eneida http://gl.wikipedia.org/wiki/Eneida http://pt.wikipedia.org/wiki/Eneida</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

É imprescindible que os estudiantes teñan coñecementos asentados sobre o morfoloxía e a sintaxe da linguas en xeral, e en particular do galego e do castelán, así como unhas nocións básicas acerca do funcionamento do sistema morfolóxico da lingua latina.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías